

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12P/51/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214215644
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2014:2214215644.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého R. R., X.. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov: matka - C. R., X.. XX.XX.XXXX, L. L., Š. XXXX/XX, zastúpená JUDr. Danielou Ježovou, advokátkou, Bratislava, Javorinská 13 a otec - J. R., X.. XX.XX.XXXX, L. Š., P. XXX/X, o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas pred rozvodom takto

r o z h o d o l :

Súd maloletého R. R., X.. XX.XX.XXXX z v e r u j e na čas pred rozvodom do osobnej starostlivosti matke.

Otec je p o v i n n ý platiť na výživu mal. R. sumu 100 eur mesačne, počnúc dňom 31.07.2014.

Za obdobie od 31.07.2014 do 23.10.2014 vznikol otcovi dlh na výživnom vo výške 197,42 eur. Otec je povinný dlh na výživnom zaplatiť k rukám matky v celosti do 20.12.2014.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 31.07.2014 sa matka maloletého (navrhovateľka) domáhala rozvodu manželstva s otcom dieťaťa (odporcom) (sp. zn. 12P/50/2014) a zároveň sa domáhala nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd dočasne upravil výšku výživného otcovi na sumu 85 eur mesačne do rozhodnutia vo veci samej.

Uznesením č. k. 12P/50/2014-13 súd vylúčil návrh na nariadenie predbežného opatrenia na samostatné konanie (sp. zn. 12P/51/2014) s poukazom na to, že v konaní o rozvod manželstva sa upravuje výkon práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode.

V návrhu matka maloletého (navrhovateľka) uviedla, že s otcom dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od októbra 2013, navrhovateľka s dieťaťom býva u svojich rodičov, ktorým prispieva na bývanie sumou 100 eur mesačne, otec na výživu dieťaťa neprispieva. Náklady na starostlivosť o dieťa navrhovateľka vyčíslila sumou 330 eur mesačne (bývanie - 50 eur, strava - 90 eur, ošatenie a obuv - 100 eur, hygienické potreby - 10 eur, lieky a výživové doplnky - 30 eur a od septembra (2014) poplatok do škôlky - 50 eur. Od prerušenia spolujitia sa otec s dieťaťom stretáva jedenkrát týždenne.

Uznesením č. k. 12P/51/2014-10 zo dňa 07.08.2014 súd nariadil predbežné opatrenie, ktorým ponechal maloletého v osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal k plateniu výživného sumou 40 eur mesačne. Uznesenie sa stalo vykonateľným dňa 19.08.2014, nebolo napadnuté odvolaním a právoplatnosť nastala dňom 04.09.2014. Ďalej uznesením č. k. 12P/51/2014-13 zo dňa 07.08.2014 postupom v zmysle § 81 ods. 1 O. s. p. súd začal konanie vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas pred rozvodom.

Rozsudkom č. k. 12P/50/2014-36 zo dňa 06.10.2014 súd manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozviedol, na čas po rozvode bolo maloleté dieťa (súdom schválenou) dohodou rodičov zverené do osobnej starostlivosti matke s tým, že ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok a otec sa zaviazal platiť na jeho výživu sumu 100 eur mesačne, zároveň rodičia upravili styk otca s maloletým. V predmetnom konaní súd výpoveďami rodičov zistil zárobkové a majetkové pomery a zvýšené výdavky na dieťa nasledovne: matka s maloletým býva u svojich rodičov, matka je od apríla 2014 zamestnaná s príjmom 530 eur mesačne. Dovtedy vykonávala podnikateľskú činnosť s príjmom odhadom 400 eur mesačne, popri zamestnaní už nepodniká, je nemajetná. Maloletý od septembra navštevuje materskú školu s výdavkom na poplatku 45 eur dvojmesačne a na stravnom okolo 36 eur mesačne, je zdravý. Otec od decembra 2010 vykonáva podnikateľskú činnosť v oblasti finančného poradenstva, svoj príjem v súčasnosti odhadol na 1.000 eur mesačne, k živnosti si zabezpečil vozidlo zn. Citroen C4 za 4.000 eur, leasing bude splácať 4 roky. Býva v prenajatom trojizbovom byte s nájomom 420 eur mesačne (jeho partnerka, s ktorou býva v spoločnej domácnosti sa nepodieľa na výdavkoch na bývanie, je na rodičovskej dovolenke s dieťaťom z predchádzajúceho vzťahu). Je nemajetný, spláca úvery a pôžičky nadobudnuté počas manželstva s matkou maloletého, ktoré spotrebovali na kúpu rodinného domu v roku 2008 (medzičasom ho už predali) po 300 eur mesačne, ďalej spláca nedoplatky za energie a ďalšie služby v rodinnom dome sumou 100 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.10.2014.

Písomným podaním zo dňa 13.10.2014 matka navrhla, aby na čas pred rozvodom bol otec zaviazaný zaplatiť zmeškané výživné za obdobie od 01.10.2013 do 01.10.2014 v celkovej výške 1.410 eur v mesačných splátkach po 100 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok spolu s úrokom z omeškania 5,5% ročne z jednotlivých súm výživného, ktoré určila za mesiace október 2013 až marec 2014 sumou po 100 eur, za mesiace apríl až jún 2014 sumou po 150 eur, za júl 2014 vo výške 100 eur, za august 2014 vo výške 60 eur (s poukazom na to, že v zmysle predbežného opatrenia otec zaplatil 40 eur na výživnom) a za mesiace september a október 2014 sumou po 100 eur. Poukázala na to, že pri vyčíslení spätného výživného vychádzala z dohody rodičov schválenej súdom v rozvodovom konaní, zvýšené výživné za mesiace apríl až jún 2014 určila vzhľadom na to, že v danom období maloletý navštevoval súkromnú materskú školu, za čo mesačne náklady predstavovali 300 eur.

Otec maloletého navrhol návrh na určenie spätného výživného zamietnuť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Matka vypovedala, že príjem má zo zamestnania 540 eur mesačne, v pracovnom pomere je od apríla 2014, do toho času podnikala. Maloletý v súčasnosti navštevuje škôlku, výdavky na stravnom predstavujú 23 eur mesačne a poplatok 22 eur mesačne, k tomu platila poplatok na ZRŠ na celý (školský) rok 50 eur. Je zdravý, v jesennom období však častejšie chorľavý s výdavkami asi z 10 eur mesačne, platí mu poisťku, na bývanie svojim rodičom prispieva sumou 100 eur mesačne. Spoločnú domácnosť s otcom maloletého opustila začiatkom októbra 2013, návrh na nariadenie predbežného opatrenia podala až v júli 2014 z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na výdavky za advokáta, iné okolnosti jej nebránili podať návrh skôr.

V konaní matka predložila doklad o odplate za poskytované služby v súkromnej materskej škole celkom 756 eur za mesiace marec, apríl, máj a jún 2014, pracovnú zmluvu zo dňa 07.04.2014 a mzdový výmer o určení mesačnej mzdy vo výške 800 eur. V období od 01.01.2013 do 30.04.2014 boli matke

za sprostredkovateľské služby vyplatené provízie v celkovej výške 2.676,90 eur. Poistné platí matka v prospech maloletého od februára 2011 v sume 23,12 eur mesačne.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že v období pred rozvodom manželstva zaplatil na výživnom v auguste 40 eur na mesiac september a v septembri 40 eur na mesiac október. Jeho zárobkové pomery boli rovnaké ako ich uviedol v rozvodovom konaní. V období od júla do októbra 2014 mal na maloletého v čase, keď bol realizovaný styk, iba bežné výdavky. V konaní predložil potvrdenie o podaní daňového priznania za rok 2013, z ktorého vyplýva nulový základ dane a nulová daňová povinnosť.

Kolízny opatrovník navrhol maloletého pre čas pred rozvodom zveriť do osobnej starostlivosti matke a otcovi určiť výživné v zmysle rodičovskej dohody.

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu

upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane. (§ 36 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine)

Ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. (§ 65 ods.1 zák. o rodine)

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (§ 62 ods. 1 až 5 zák. o rodine)

Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov

a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 63 ods. 1 zák. o rodine)

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. (§ 75 ods.1 zák. o rodine)

Právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 77 ods. 1 zák. o rodine)

Výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. (§ 76 ods. 1 zák. o rodine)

Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých

potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehĺbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám a postarať sa o seba. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

V danom prípade súd rozhodoval o úprave výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas pred rozvodom (do 23.10.2014), ktorá úprava sa vzhľadom na to, že v čase rozhodovania je už platná úprava na čas po rozvode, javí neaktuálna, avšak nakoľko si otec vyživovaciu povinnosť k dieťaťu riadne neplnil, pričom vyživovacia povinnosť otca tu jednoznačne bola, bolo potrebné rozhodnúť o výživnom za spätné obdobie. Určenie povinnosti na výživné závisí však od celkom bezpečného ustálenia osoby rodiča, ktorý mal mať dieťa vo svojej starostlivosti, aj potreba celkom presného určenia platobného miesta na výživné si vyžaduje celkom bezpečne určenie prijímateľa platieb výživného. V otázke zverenia dieťaťa jednému z rodičov, v danom prípade matke, nevznikol medzi rodičmi žiadny spor, dieťa bolo v starostlivosti matky a preto súd v zmysle faktického stavu zveril maloletého do osobnej starostlivosti matke. Vyživovaciu povinnosť otca súd určil od času, kedy matka podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko súdu neboli preukázané dôvody osobitného zreteľa, pre ktoré by mal rozhodnúť o úprave výživného aj pre čas pred podaním návrhu, neboli preukázané žiadne významné okolnosti, ktoré by bránili matke podať návrh skôr. S prihliadnutím na vek dieťaťa a z neho vyplývajúce všeobecné (základné) odôvodnené potreby dieťaťa v danom veku, keď výrazne zvýšené výdavky na dieťa preukázané neboli a s prihliadnutím na pomery rodičov, súd určil zhodne (ako v rozvodovom konaní - nakoľko tu ide o úpravu za obdobie necelých troch mesiacov pred rozvodom a zárobkové a majetkové pomery rodičov boli približne rovnaké) čiastku 100 eur mesačne, určená čiastka postačuje na zabezpečenie potrieb dieťaťa a na pokrytie výdavkov potrebných v súvislosti so starostlivosťou o dieťa.

Za uvedené obdobie takto na výživnom vznikol otcovi dlh v sume 2 mesiace x 100 eur + 24 dní (100 eur/31 dní x 24 dní), z čoho súd odpočítal zaplatené výživné 80 eur, ktorý dlh je povinný otec zaplatiť v celosti.

Podľa § 160 ods. 1 O. s. p. ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť lehotu dlhšiu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Podľa § 76 ods. 3 zákona o rodine v prípade omeškania povinného s plnením výživného určeného rozhodnutím súdu, má oprávnený právo požadovať úroky z omeškania z nezaplatenej sumy podľa predpisov občianskeho práva.

Nárok na úrok z omeškania si matka uplatnila predčasne, tento nárok vzniká až po rozhodnutí súdu, v zmysle ktorého si povinný (rodič) svoju vyživovaciu povinnosť neplní včas.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 205 ods. 1, 2 O. s. p.).

Rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného sú predbežne vykonateľné.

(§ 162 ods. 2 O. s. p.)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995

Z. z. (Exekučný poriadok)